

การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวมต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง
ของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี

นางสาวอัมพร ทองคำเอี่ยม

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF
SUICIDAL ATTEMPTERS AT BANSANG HOSPITAL, PRACHINBURI PROVINCE

Miss Amporn Thongkhamiam

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of nursing

Chulalongkorn University

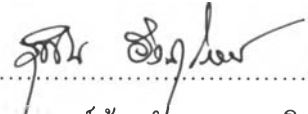
Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

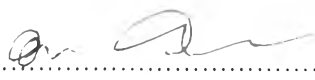
I 25 0455X

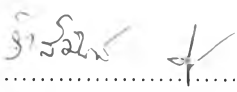
หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวม
ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย
โรงพยาบาลบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
โดย นางสาวอัมพร ทองคำเอี่ยม
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา

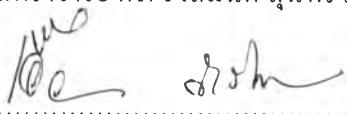
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญรัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางเอื้ออารีย์ สารีกา)

อัมพร ทองคำเอี่ยม : การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวมต่อพฤติกรรม
 การดูแลตนเองของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
 (A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING PROGRAM ON SELF-CARE
 BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS AT BANSANG HOSPITAL,
 PRACHINBURI PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา, 113 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย ก่อนและหลังได้รับ โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย ที่เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวม ซึ่งผสมผสานระหว่างแนวคิดสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และการพัฒนาพฤติกรรมดูแลตนเองให้มีชีวิตที่มีสุขภาพดี โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวมประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก คือ สัมพันธภาพบำบัด การพัฒนาความมีคุณค่าในตนเอง ความรู้ด้านการดำรงชีวิตในครอบครัวและในชุมชน การฝึกทักษะการผ่อนคลาย และการส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ และผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินพฤติกรรมดูแลตนเองด้านสุขภาพจิต มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ .82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบค่าที (Dependent t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย หลังได้รับ โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวมเพิ่มมากกว่าก่อน ได้รับ โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 18.65, p < .05$).

สาขาวิชา.....การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช..... ลายมือชื่อนิสิต.....
 ปีการศึกษา.....2552..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา.....

5177826336 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING
 KEYWORD: HOLISTIC NURSING PROGRAM / SELF-CARE BEHAVIORS /
 SUICIDAL ATTEMPTERS

AMPORN THONGKHAMIAM: A STUDY OF USING HOLISTIC
 NURSING PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL
 ATTEMPTERS AT BANSANG HOSPITAL, PRACHINBURI PROVINCE.
 ADVISOR: ASST. PROF. RANGSIMAN SOONTHRONCHAIYA, Ph.D., 113 pp.

The study aimed to compare the self-care behaviors of suicidal attempters before and after participation in the holistic nursing program. A purposive sampling of 20 suicidal attempters was recruited and met the inclusion criteria. The study instrument was the holistic nursing program, developed by integrating the concept of the interpersonal relationship and the self care development to health living and validated by three experts. The program composed of five main activities including nurse-patient therapeutic relationships, promoting the self - esteem, knowledge about living with family and community, relaxation skill training and promoting spiritual well - being. Data were collected by using the self-care behaviors measurement with Cronbach’s alpha coefficient of .82. Descriptive statistics and dependent t-test were used for data analysis.

Major findings were as follows :

The self-care behaviors of suicidal attempters after participating in the holistic nursing program was significantly greater than those before ($t = 18.65, p < .05$).

Field of Study :Mental Health and Psychiatric Nursing...

Student’s Signature :

Academic Year :2009.....

Advisor’s Signature :

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นประสบการณ์ของการศึกษาที่มีค่ามากซึ่งสำเร็จได้ด้วย ความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ซึ่งให้ความรู้ ข้อชี้แนะต่างๆ และได้ให้ข้อคิดที่มีประโยชน์ วิชาความรู้ต่างๆ ก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะกระทำ โครงการการศึกษาอิสระให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบ โครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์ เอื้ออารีย์ สาริกา กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า มีประโยชน์ และให้กำลังใจตลอดมา ทำให้โครงการศึกษาอิสระมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา อาจารย์ ดร. เพ็ญญา แดงด้อมยุทธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช และท่านคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้วิชาความรู้ ให้ข้อแนะนำต่างๆ และให้กำลังใจเสมอมาและขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกตลอดการศึกษา

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์วิเชียร สมมิตร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านสร้าง คุณสุภัทรา สุขดี หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล คุณเกียรติพันธ์ กิยะวัฒน์ หัวหน้างานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน และเจ้าหน้าที่ คุณสมรัก เชื้อเชิง หัวหน้ากลุ่มงานผู้ป่วยใน และเจ้าหน้าที่ที่ดีของผู้ป่วยใน คุณวัชรา หายทุกข์ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสุขภาพจิต และจิตเวช และ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบ้านสร้างทุกท่านที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลืออำนวยความสะดวก และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ บุญคุณของพ่อบุญช่วย แม่บุญล้อม ทองคำเอี่ยม ที่ให้ทั้งชีวิต ปัญญา ความคิด ความเข้มแข็ง และความอดทน เป็นกำลังใจที่ดีมาตลอดมา ขอขอบคุณ สาธารณสุข อำเภอบ้านสร้าง และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ ห่วงใย และขอขอบคุณเพื่อน นิสิตแผน ข ทุกคนที่ทำให้ความรู้สึกรักของความเป็นเพื่อนนั้นมีค่ามากมาย มหาศาล

ท้ายสุดนี้ คุณค่าแห่งความดีและประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ขอมอบให้ผู้ป่วยและครอบครัวของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายทุกท่าน ให้มีความสุขกายและสุขภาพใจที่ สมบูรณ์แข็งแรงตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการศึกษา.....	4
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	5
ขอบเขตการศึกษา.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
รายการอ้างอิง.....	81
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	97
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	99
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	101
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การทำกิจกรรมในโปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวม.....	53
2	แสดงค่าความรู้ในการดูแลตนเอง.....	63
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้.....	66
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม จำนวนครั้งที่เคยพยายาม ฆ่าตัวตายในอดีต ประวัติพยายามฆ่าตัวตายในครอบครัว และปัญหาที่ทำให้เกิด พฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย.....	67
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่ พยายามฆ่าตัวตายเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ก่อนและหลังได้รับ โปรแกรมการ พยาบาลแบบองค์รวม.....	68
6	เปรียบเทียบคะแนนรวมรายบุคคลพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่พยายาม ฆ่าตัวตายเป็นรายด้าน ก่อนได้รับ โปรแกรมการพยาบาลแบบองค์รวม.....	110
7	เปรียบเทียบคะแนนรวมรายบุคคลพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่พยายาม ฆ่าตัวตายเป็นรายด้าน หลังได้รับ โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม.....	111